

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudců Mgr. Evy Šonkové a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobkyně: **ZIMBO CZECHIA s.r.o.**, se sídlem Na Zátorách 8, Praha 7 - Holešovice, zastoupené JUDr. Jiřím Vaníčkem, advokátem, se sídlem Šaldova 466/34, Praha 8, proti žalované: **Státní veterinární správa**, se sídlem Slezská 7, Praha 2 - Královské Vinohrady, ve věci týkající se žaloby proti rozhodnutí žalované ze dne 21. 3. 2012, č. j. SVS/6306/2011, o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 11. 1. 2013, č. j. 78 Ad 58/2012 - 80,

takto:

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

[1] Kasační stížností ze dne 4. 2. 2013 doplněnou dne 15. 4. 2013 se žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) domáhá zrušení usnesení Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“) ze dne 11. 1. 2013, č. j. 78 Ad 58/2012 - 80, kterým bylo zastaveno řízení o žalobě proti v záhlaví označenému rozhodnutí žalované, a to pro nezaplacení soudního poplatku žalobkyní ve lhůtě k tomu stanovené.

[2] Stěžovatelka namítala, že toto rozhodnutí krajského soudu je nezákonné ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), neboť krajský soud nesprávně posoudil otázku, zda stěžovatelce na základě listiny soudu ze dne 19. 11. 2012, označené jako „VÝZVA“, vznikla povinnost uhradit soudní poplatek, když nebylo stanoveno, k jaké žalobě a k jakému rozhodnutí se váže. Dále uvedla, že tato výzva nespĺňuje požadavek určitosti, není označena číslem jednacím, nemá právní formu usnesení a nenapĺňuje z hlediska obsahu náležitosti výzvy k úhradě soudních poplatků. Navíc byla tato výzva podle jejího mínění zaměnitelná s obsahově totožnou výzvou stejného soudu i senátu, týkající se stejných účastníků řízení v jiné právní věci, doručenou jí téhož dne. Napadené usnesení krajského soudu proto stěžovatelka považuje za nezákonné pro vady předchozí výzvy,

jejíž nesplnění nemohlo být způsobilé vyvolat následek zastavení řízení. Z důvodu neurčitosti a nepřezkoumatelnosti výzvy stěžovatelka považuje dané usnesení též za nepřezkoumatelné.

[3] Stěžovatelka opřela svou kasační stížnost rovněž o důvody uvedené v § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s. spočívající ve zmatečnosti řízení před soudem, kterou dovozuje z neexistence řádného procesního rozhodnutí soudu, konkrétně výzvy k zaplacení soudního poplatku. Dle názoru stěžovatelky tak chyběly podmínky řízení zakládající možnost zastavení řízení.

[4] Stěžovatelka považuje napadené usnesení krajského soudu za nezákonné ve smyslu § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. a rovněž nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, přičemž řízení bylo stíženo procesní vadou spočívající v absenci řádné zákonné výzvy k úhradě soudního poplatku [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.].

[5] Podle stěžovatelky uvedení rozhodných skutečností chybí i v napadeném usnesení krajského soudu, neboť zde není uvedena informace, kdy mělo dojít k marnému uplynutí lhůty pro zaplacení poplatku ani konkrétní lhůta jeho splatnosti, což způsobuje jeho nepřezkoumatelnost. Z napadeného usnesení není zřejmé, zda k datu jeho vydání (11. 1. 2013) již lhůta splatnosti soudního poplatku uplynula. Podotkla, že pro splatnost poplatku není rozhodné, kdy byl přípis soudu vyhotoven, nýbrž kdy byl doručen, avšak to v napadeném usnesení není uvedeno. Za nedostatek, pokud jde o zákonné náležitosti napadeného usnesení, považuje stěžovatelka i to, že neobsahuje právní formu ani číslo jednacích výzev (specifikuje ji toliko datem vydání - 19. 11. 2012) ani údaj o tom, v jaké výši a na základě jakého zákonného ustanovení byla stěžovatelce povinnost zaplatit soudní poplatek uložena. Usnesení se nevypořádalo s celým vymezením žaloby, jíž požadovala žalobkyně rovněž zrušení prvostupňového rozhodnutí správního orgánu, takže má za to, že v této věci řízení nebylo zastaveno a pokračuje. Stěžovatelka má za to, že krajský soud si již při vydání napadeného usnesení byl vědom vad výzev a měl postupovat podle § 12 odst. 1 zákona č. 549/0991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o osudních poplatcích“) a vzniklý nedostatek napravit.

[6] Stěžovatelka uvedla, že dne 29. 11. 2012 byly její tehdejší právní zástupkyni do datové schránky doručeny (kromě 33 jiných zpráv) dva přípisy krajského soudu označené odlišnou spisovou značkou. Žádný z nich neměl formu usnesení a byly obsahově totožné, shodně označeny jako „V Ý Z V A Ve věci žalobce ZIMBO CZECHIA s.r.o. proti žalovanému Státní veterinární správa – žaloba na přezkum rozhodnutí správního orgánu–uložení pokuty, rozhodnutí ze dne 21. 3. 2012...“ Stejně označení a obsah výzev, jež v kopii připojila ke kasační stížnosti jako její přílohy, vyvolaly ve stěžovatelce dojem, že se týkají jedné žaloby, a že k uvedení odlišných spisových značek došlo v důsledku překlepu soudu. Pro nedostatečnou specifikaci žalovaného rozhodnutí vyhledala zástupkyně stěžovatelky žalobu, jíž by se výzva mohla týkat, pouze podle data vydání napadeného rozhodnutí, a v té (jiné) věci pak soudní poplatek uhradila.

[7] Podle stěžovatelky musí mít výzva k zaplacení soudního poplatku podle § 75 odst. 5 s. ř. s. formu usnesení a obsahovat minimálně označení účastníků, jejich zástupců a projednávané věci, neboť o usnesení platí, i pokud jde o jeho náležitosti, přiměřeně ustanovení o rozsudku. Zástupkyně stěžovatelky však ve výzvě označena nebyla, ačkoli výzva byla zaslána do její datové schránky. Obsahovala pouze obchodní firmu žalobkyně, název žalované a nepřesné označení věci.

[8] Stěžovatelka je toho názoru, že došlo k porušení jejích procesních práv vadným postupem soudu, navrhla zrušení napadeného usnesení a vrácení věci k novému projednání.

[9] Nejvyšší správní soud předesílá, že z povahy napadeného usnesení, kterým bylo řízení zastaveno, je zřejmé, že jediným možným důvodem pro podání kasační stížnosti je důvod

podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., tedy nezákonnost rozhodnutí o odmítnutí návrhu nebo o zastavení řízení. Pod tento důvod je možné podřadit též další důvody odpovídající svým charakterem ostatním důvodům uvedeným v § 103 odst. 1 s. ř. s.

[10] Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadené usnesení v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody uvedenými stěžovatelkou v kasační stížnosti. Neshledal přitom vady, k nimž by byl povinen přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.).

[11] V této věci jde o přezkum procesního usnesení krajského soudu, jímž bylo řízení o žalobě stěžovatelky skončeno. Úkolem Nejvyššího správního soudu je posoudit, zda krajský soud uvažoval správně, když nastalou procesní situaci vyhodnotil tak, že řízení o žalobě zastavil, a rovněž zjistit, zda důvody, proč takto postupoval, vyjádřil přezkoumatelným způsobem v odůvodnění svého usnesení.

[12] Podle ustanovení § 2 odst. 2 zákona o soudních poplatcích je ve věcech správního soudnictví poplatníkem poplatku za řízení ten, kdo podal žalobu nebo jiný návrh, kterým se zahajuje řízení. Dle § 4 odst. 1 písm. a) téhož zákona, jde-li o poplatek za řízení, vzniká poplatková povinnost podáním žaloby nebo jiného návrhu na zahájení řízení. Poplatek je splatný vznikem poplatkové povinnosti (§ 7 odst. 1 zákona o soudních poplatcích).

[13] Podle ustanovení § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích nebyl-li poplatek za řízení splatný podáním návrhu na zahájení řízení, odvolání, dovolání nebo kasační stížnosti zaplacen, soud vyzve poplatníka k jeho zaplacení ve lhůtě, kterou mu určí; po marném uplynutí této lhůty soud řízení zastaví. Podle § 9 odst. 3 citovaného zákona pak soud poplatníka ve výzvě poučí o tom, že řízení zastaví, jestliže poplatek nebude ve stanovené lhůtě zaplacen. Soudní řád správní upravuje zastavení řízení v § 47 písm. a), podle něhož soud řízení usnesením zastaví, stanoví-li tak tento nebo zvláštní zákon, kterým je v tomto případě zákon o soudních poplatcích.

[14] Z uvedených ustanovení zákona o soudních poplatcích plyne, že předpokladem pro vydání usnesení o zastavení řízení bylo v tomto případě doručení řádné výzvy stěžovatelce, že má zaplatit soudní poplatek za žalobu ve stanovené lhůtě, obsahující poučení o následku jejímu nevyhovění, kterým je zastavení řízení; to vše ve spojení se zjištěním, že soudní poplatek nebyl ve lhůtě, popřípadě nejpozději ke dni vydání usnesení, zaplacen.

[15] V přezkoumávané věci je nesporné, že žalobkyně výzvu obdržela prostřednictvím datové schránky její zástupkyně, ale soudní poplatek, jak bylo ověřeno ze spisu, nezaplatila. Podstatou obrany stěžovatelky je tvrzení, že nebyla k dodatečnému splnění poplatkové povinnosti vyzvána řádně, takže nemohl nastat následek v podobě zastavení řízení, a dále že usnesení krajského soudu je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

[16] Napadené usnesení krajského soudu obsahuje jen velmi stručné odůvodnění. Krajský soud konstatoval, že žalobkyně byla dne 19. 11. 2012 vyzvána k zaplacení soudního poplatku za žalobu, byla jí k tomu stanovena lhůta, ale ona přesto „dosud“ (zřejmě míněno do dne vydání usnesení o zastavení řízení) nezaplatila. Následuje pouze citace některých ustanovení zákona o soudních poplatcích, konkrétně § 2 odst. 2, § 7 odst. 1 a § 9 odst. 1 a poučení o možnosti zaplatit soudní poplatek dříve, než usnesení o zastavení řízení nabude právní moci, s tím, že právní mocí poplatková povinnost zaniká.

[17] Stěžovatelce je třeba dát zapravdu v tom, že odůvodnění napadeného usnesení krajského soudu neobsahuje informaci, kdy uplynula lhůta stanovená k dodatečnému splnění poplatkové povinnosti. Údaj o tom, který den lhůty byl poslední, je důležitý pro ověření, zda usnesení o zastavení řízení nebylo vydáno před tímto datem, což by bez dalšího způsobilo

jeho nezákonnost (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 9. 2013 č. j. 6 Ads 51/2013 - 13, dostupný na www.nssoud.cz, stejně jako ostatní rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, na něž se v tomto rozsudku odkazuje). I když Nejvyšší správní soud připouští, že uvedení těchto skutečností v textu odůvodnění usnesení o zastavení řízení by bylo žádoucí a běžně v rozhodnutích tohoto typu uváděno bývá, nepovažuje tento nedostatek za natolik zásadní, aby založil nezákonnost napadeného usnesení a vedl k posouzení kasační stížnosti jako důvodné ve smyslu § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Je tomu tak proto, že rozhodné skutečnosti jsou obsaženy v soudním spisu a jsou také velmi dobře známy stěžovateli, respektive byla s nimi obeznámena její tehdejší zástupkyně. Ve spisu krajského soudu je založena výzva k zaplacení soudního poplatku ve výši 3.000,- Kč v desetidenní lhůtě, vyhotovená podle pokynu soudce na č. l. 57 spisu, která je shodná s listinou, kterou předložila stěžovatelka jako přílohu své kasační stížnosti (fyzicky byla do spisu její kopie doplněna na výzvu zdejšího soudu). I když napadené usnesení takový údaj neobsahuje, z tvrzení obsažených v kasační stížnosti je nepochybné, že výzva byla doručena do datové schránky zástupkyně stěžovatelky dne 29. 11. 2012, což odpovídá i údajům na doručence připevněné k č. l. 57 spisu krajského soudu. Žalobkyně tedy věděla, že jí soud žádá, aby zaplatila soudní poplatek v uvedené výši do deseti dnů od doručení výzvy, takže nemohla mít pochybnosti o tom, že posledním dnem pro zaplacení je pondělí 10. 12. 2012 (za použití pravidel pro počítání lhůt uvedených v § 40 odst. 1, 3 a 4 s. ř. s.) a usnesení o zastavení řízení nebylo dne 11. 1. 2013 vydáno předčasně. Absence údaje o datu doručení výzvy soudu vzhledem k výše uvedenému tedy nemá vliv na zákonnost usnesení o zastavení řízení.

[18] Stěžovatelka dále vytýkala napadenému usnesení, že v něm není dostatečně identifikována výzva, jež předcházela jeho vydání a byla také jeho nezbytným procesním předpokladem. Nejvyšší správní soud zjistil, že v této věci byla za účelem dodatečného splnění poplatkové povinnosti žalobkyně vydána výzva jediná, a konstatuje, že její označení datem vydání (19. 11. 2012) v odůvodnění přezkoumávaného usnesení je zcela postačující a nemohlo adresátku usnesení znejistit v tom, o jakou výzvu se jedná. Ostatní údaje, jako právní forma výzvy, její číslo jednací, výše požadovaného soudního poplatku a ustanovení, na jehož základě byla stěžovatelce povinnost zaplatit uložena, nejsou pro odkaz soudu na splnění procesního předpokladu pro zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku nezbytné. Částka i příslušné zákonné ustanovení jsou uvedeny v textu výzvy. Nejvyšší správní soud proto usnesení o zastavení řízení neshledal nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů.

[19] Nejvyšší správní soud rovněž nemůže přisvědčit námitce stěžovatelky o tom, že se krajský soud ve svém rozhodnutí nevypořádal s celým žalobním návrhem. Stěžovatelka sice žádala, aby krajský soud zrušil kromě rozhodnutí žalovaného vydaného v posledním stupni i rozhodnutí vydané Krajskou veterinární správou jako prvostupňovým správním orgánem, což za jistých okolností v případě úspěšné žaloby možné je, ale pro zastavení řízení je takový návrh bez významu. Obecně podle ustanovení hlavy II dílu prvního soudního řádu správního se lze za zde uvedených podmínek domáhat zrušení rozhodnutí správního orgánu, který rozhodl v posledním stupni, nebo správního orgánu, na který jeho působnost přešla (§ 65 odst. 1, § 69 s. ř. s.). Zrušuje-li soud rozhodnutí, podle okolností může zrušit i rozhodnutí správního orgánu nižšího stupně, které mu předcházelo (§ 78 odst. 3 s. ř. s.), přičemž není v tomto směru vázán návrhem žalobce. Předmět řízení vymezí žalobce v žalobě označením napadeného rozhodnutí (vydaného žalovaným v posledním stupni) a žalobními body. V projednávaném případě však k meritornímu přezkoumání žalobou napadeného rozhodnutí vůbec nedošlo, neboť žalobkyně nesplnila svoji poplatkovou povinnost. Pro to, jak má znít výrok o tom, že se řízení zastavuje (z důvodu nezaplacení soudního poplatku), není podstatné, jak byl vymezen jeho předmět, tedy meritum věci.

[20] Názor stěžovatelky, že si krajský soud byl vědom vad výzvy již při vydání usnesení o zastavení řízení, Nejvyšší správní soud nesdílí. Samotná existence napadeného rozhodnutí je toho důkazem. Pro postup podle § 12 odst. 1 zákona o soudních poplatcích, tj. zrušení či změnu nesprávného rozhodnutí o uložení povinnosti zaplatit soudní poplatek soudem i bez návrhu, z úřední povinnosti, jak navrhovala stěžovatelka, nebyl důvod.

[21] Stěžovatelka v kasační stížnosti ještě namítala, že výzva, která podle § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích musí předcházet zastavení řízení, nebyla řádná, takže nebyl splněn procesní předpoklad pro vydání takového rozhodnutí soudem.

[22] Předně je třeba uvést, že stěžovatelce na základě předmětné výzvy nemohla vzniknout povinnost uhradit soudní poplatek, jak tvrdila v bodě II. kasační stížnosti, neboť ta vznikla dle výše citovaných § 7 odst. 1 a § 4 odst. 1 písm. a) zákona o soudních poplatcích již okamžikem podání žaloby. Výzva dle § 9 odst. 1 téhož zákona představuje jakési připomenutí zákonné povinnosti navrhovateli s tím, že stanoví lhůtu k jejímu dodatečnému splnění a informuje zároveň jejího adresáta o konkrétním následku nevyhovění zákonnému požadavku splnění poplatkové povinnosti, akcentovanému ve výzvě, v podobě zastavení řízení. Jejím účelem je přimět účastníka řízení k procesní aktivitě. Jde o výjimku z obecně platného zákonného požadavku na uhrazení soudního poplatku současně se žalobou (nežádá-li navrhovatel osvobození od placení), a to tím spíše, že ve správním soudnictví je výše poplatku pro jednotlivé typy řízení pevně určena (viz položka 18 sazebníku soudních poplatků), na rozdíl od např. žalob na peněžité plnění, kde je potřeba ji vypočítat procentem ze žalované částky. Výzvou soud také naplňuje specifickou poučovací povinnost ve vztahu k účastníkům řízení (srov. § 36 odst. 1 s. ř. s.)

[23] Stěžovatelka namítala, že výzva krajského soudu ze dne 19. 11. 2012 postrádá některé náležitosti, je neurčitá, což způsobuje nepřezkoumatelnost usnesení o zastavení řízení, a navíc nebyla učiněna v náležité formě, tj. usnesením.

[24] Nejvyšší správní soud se nejprve zaměřil na otázku formy předmětné výzvy. Z toho, jak stěžovatelka formulovala své výtky, plyne, že má za to, že úkon soudu podle § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích měl být vůči ní učiněn ve formě rozhodnutí, konkrétně usnesení (ustanovení § 75 odst. 5 s. ř. s., na něž odkazovala, však neexistuje). Je pravdou, že krajské soudy i Nejvyšší správní soud často pro výzvu k zaplacení soudního poplatku formu usnesení volí. Důvody tohoto postupu mohou být různé, od zavedené praxe po zefektivnění procesních kroků (často je například taková výzva vtělena do usnesení, kterým byl zamítnut návrh na osvobození od soudního poplatku). Soudní řád správní v § 53 odst. 1, 2 stanoví, že usnesením soud rozhoduje v jiných věcech než ve věci samé; ve věci samé jen tam, kde to zákon stanoví. Z tohoto zákonného pravidla nelze dovést, že by výzva soudu k dodatečnému splnění poplatkové povinnosti musela být činěna usnesením. Výzva je úkonem soudu vůči účastníku řízení, kterým soud na základě zákona po adresátu výzvy něco požaduje. Esenciální náležitosti výzvy, o níž se jedná, jsou uvedeny přímo v § 9 odst. 1 a 3 zákona o soudních poplatcích: pokyn k zaplacení soudního poplatku, určení lhůty ke splnění této povinnosti a poučení o tom, že soud řízení zastaví, jestliže poplatek nebude ve stanovené lhůtě zaplacen. Správná výše předepsaného soudního poplatku (včetně odkazu na příslušné zákonné ustanovení zákona o soudních poplatcích a konkrétní bod sazebníku soudních poplatků, jenž je jeho přílohou), výzva k jeho zaplacení (s uvedením způsobu, jak má být úhrada provedena), desetidenní lhůta běžící od data doručení výzvy, jakož i poučení o následcích jejímu nevyhovění byly v předmětné výzvě obsaženy.

[25] Pokud jde o ostatní náležitosti, zákon o soudních poplatcích je blíže neurčuje a neplynou ani z podzákoných předpisů upřesňujících některé instituty a postupy soudního řízení (vyhláška č. 37/1992 Sb., o jednacím řádu pro okresní a krajské soudy; instrukce Ministerstva spravedlnosti č. j. 505/2001-Org, kterou se vydává vnitřní a kancelářský řád pro okresní, krajské a vrchní

soudy). Není-li výslovná úprava v zákoně či podzákonném právním předpisu, je potřeba vycházet z obecných požadavků na písemné úkony soudu vůči účastníkům řízení a rovněž z povahy a účelu úkonu, o němž se jedná.

[26] Z každého úkonu soudu vůči účastníkům musí být mimo vši pochybnost patrné, jaké věci se týká, komu je určen a co je požadováno, případně v jaké lhůtě, a nesmí chybět poučení vyžadované zákonem.

[27] V první řadě je potřeba, aby z výzvy soudu bylo zřejmé, v jaké věci, tj. v rámci jakého řízení vedeného soudem byla učiněna. Věc je identifikována uvedením účastníků řízení, jeho předmětu a označena přidělenou spisovou značkou, jež je evidenční pomůckou pro soud i účastníky, odlišující jednotlivé případy, které soud řeší, od sebe navzájem a usnadňující orientaci a vyhledávání (srov. § 167 instrukce 505/2001-Org.). Každá písemnost soudu musí být rovněž datována, opatřena označením soudu, který ji vydal, jakož i uvedením jména a příjmení oprávněné úřední osoby. Všechny tyto údaje předmětná výzva obsahuje. Podle stěžovatelky však není dostačující označení žalobkyně (nyní stěžovatelky) a právní věci, jíž se výzva týká.

[28] Za údaje identifikující právnickou osobu se považují standardně její firma s uvedením právní formy a sídlo. Ve výzvě však sídlo žalobkyně, stejně jako u žalovaného správního orgánu, schází. Předmět řízení je označen jako „žaloba na přezkum rozhodnutí správního orgánu–uložení pokuty, rozhodnutí ze dne 21. 3. 2012“. Nejvyšší správní soud připouští, že jde o zjednodušené označení předmětné právní věci, avšak nesouhlasí se stěžovatelkou v tom, že tato okolnost mohla způsobit neurčitost či nesrozumitelnost výzvy. Krajský soud jistě mohl být při formulaci výzvy pečlivější a zahrnout do ní i sídlo žalobkyně a žalovaného, označit jménem a sídlem i zástupkyni žalobkyně a rozhodnutí, proti kterému žaloba směřuje, specifikovat navíc uvedením jeho čísla jednacího. Nicméně tyto nedostatky neshledal Nejvyšší správní soud natolik závažnými, aby mohl dospět k závěru, že výzva tak, jak byla podána, nebyla řádná, a tudíž nezakládala povinnost, jíž se stěžovatelka v pozici žalobkyně byla povinna podrobit pod sankcí zastavení řízení.

[29] Pro určení minimálního standardu, pokud jde o náležitosti výzvy soudu k dodatečnému splnění poplatkové povinnosti, je rozhodující hledisko určitosti a srozumitelnosti vůči adresátu a s tím související požadavek, aby tento úkon soudu nemohl být zaměněn s jiným. Souhrn údajů obsažených ve sporné výzvě jednoznačně informoval adresáta o tom, co soud žádá, a jaký následek bude mít její nesplnění. Je z ní mimo rozumnou pochybnost jasné, kdo, od koho, co a jak požaduje a také co nastane, nebude-li požadavku vyhověno. Nechybí ani uvedení zákonných ustanovení, o něž se výzva soudu opírá. Uvážíme-li, že výzva byla podle pokynu soudce určena tehdejší zástupkyni žalobkyně, která je advokátkou, a do její datové schránky také doručena, není opodstatněné stanovisko stěžovatelky, která ji považovala za neurčitou. Stejná zástupkyně žalobkyně podala předtím žalobu a musela si být vědoma toho, že současně nesplnila s tím spojenou poplatkovou povinnost, tudíž mohla očekávat tento standardní procesní krok. Výzva tedy z pohledu tohoto soudu vyhovuje požadavku určitosti a srozumitelnosti.

[30] Nyní je třeba posoudit k námitce i otázku nezaměnitelnosti výzvy. Nejvyšší správní soud ze stěžovatelkou předložených výzev zjistil, že označení první z nich, vydané v této věci (pod sp. zn. 78 Ad 58/2012), a sice „V Ý Z V A ve věci žalobce: ZIMBO CZECHIA s.r.o. proti žalovanému Státní veterinární správa – žaloba na přezkum rozhodnutí správního orgánu–uložení pokuty, rozhodnutí ze dne 21. 3. 2012...“ není zcela shodné s označením druhé předložené výzvy, vydané pod sp. zn. 78 Ad 59/2012, které zní v druhé části „...žaloba na přezkum rozhodnutí správního orgánu – pokuta za správní delikt–rozhodnutí ze dne 21. 3. 2012...“

[31] Stěžovatelka vysvětlovala v kasační stížnosti nezaplacení soudního poplatku tím, že považovala obě obdržené výzvy v důsledku jejich nedostatečného odlišení za výzvu jedinou

s tím, že údaj o spisové značce, kterým se oba přípisy od sebe lišily, považovala za překlep, chybu soudu. Nejvyšší správní soud takové vysvětlení nepovažuje za věrohodné, neboť obě výzvy se lišily kromě spisové značky i v označení věci, jíž se týkaly, takže nemohlo jít o překlep. Postup zástupkyně stěžovatelky, kdy vyhledala na základě těchto výzev jedinou žalobu, o níž předpokládala, že se jí výzva (výzvy) týká (týkají), a uhradila pouze soudní poplatek v oné věci, nepovažuje Nejvyšší správní soud za adekvátní dané situaci. Podle jeho mínění je důvodné očekávat, že advokát, jehož si účastník řízení zvolil k zastupování v řízení před soudem, bude ke svým úkolům přistupovat zodpovědně a s náležitou péčí provádět právní kroky k ochraně zájmů svého klienta. To předpokládá jednak náležitou evidenci podání učiněných vůči soudu a rovněž přikládání odpovídající důležitosti písemnostem pocházejícím od soudu. Nejvyšší správní soud je přesvědčen o tom, že adekvátní postup každého, kdo obdrží jednu či více písemností od soudu, je v případě, že chce, aby nastaly původně zamýšlené či předpokládané procesní následky, na ni reagovat. Jsou-li pokyny jasné, postupovat podle nich, a v případě pochybností se obrátit na toho, kdo písemnost vydal, aby mohly být včas odstraněny. Tím spíše je možné takový přístup požadovat od advokáta jako profesionála, jenž zná právo a je obeznámen se standardními procesními postupy, který obdrží obvyklou cestou (prostřednictvím datové schránky) výzvu soudu, aby ve věci svého klienta provedl určitý úkon (zaplatil soudní poplatek). Tehdejší zástupkyně stěžovatelky tedy měla v první řadě na přípis soudu reagovat. Ignorování doručené písemnosti spojené s nečinností advokáta nemůže zájmu klienta prospět. Určitá míra obezřetnosti či procesní opatrnosti by bývala i při pochybnostech na místě, a to zejména pro závažný následek, který podle poučení uvedeného ve výzvě, pokud jde o výsledek řízení, hrozil. V případě, že by totiž došlo omylem k dvojímu zaplacení soudního poplatku tam, kde bylo zapotřebí uhradit pouze jeden, je takový postup zcela bez rizika pro žalobce, neboť soud je povinen neoprávněně vybraný soudní poplatek vrátit (§ 10 odst. 2 zákona o soudních poplatcích). Měla-li tedy zástupkyně stěžovatelky pochybnosti o tom, co vlastně soud požaduje, mohla je snadno rozptýlit komunikací se soudem. Jinou možností bylo včas oběma výzvám vyhovět a následně uplatnit výhrady proti takovému postupu soudu. Zůstat nečinná a spokojit se se závěrem, že se soud zmýlil v označení věci spisovou značkou a poslal dvě výzvy místo jedné, nebylo na místě. Nejvyšší správní soud konstatuje, že předmětná výzva nemohla být za předpokladu zachování přiměřené míry pečlivosti a bdělosti zaměněna s jinou.

[32] Není na překážku, že soud nevyzval stěžovatelku k dodatečnému splnění její zákonné povinnosti usnesením, neboť požadavky na obsahové náležitosti by byly totožné. Odlišné by bylo pouze označení listiny („usnesení“ namísto „výzva“). Významnější rozdíl by snad mohl být spatřován v tom, že u usnesení se nabízí úvahy o přípustnosti opravného prostředku, tj. kasační stížnosti. Judikaturou však Nejvyšší správní soud již dříve dovodil, že jde o rozhodnutí, kterým se pouze upravuje vedení řízení, a proto proti němu není podle § 104 odst. 3 písm. b) s. ř. s. kasační stížnost přípustná (viz rozsudek ze dne 16. 4. 2008 č. j. 1 As 2/2008 - 47; shodně náleží Ústavního soudu ze dne 16. 3. 2006 sp. zn. I ÚS 664/03, dostupný na www.nalus.cz). Z těchto okolností by trvání na formě usnesení bylo projevem přílišného formalismu. Ani v tomto směru tedy nedošlo ke zkrácení procesních práv stěžovatelky.

[33] Lze tedy učinit závěr, že výzva krajského soudu k zaplacení soudního poplatku byla řádná, dostatečně určitá a srozumitelná, takže stěžovatelka měla podle ní jednat, a jestliže tak neučinila, postupoval krajský soud správně, pokud řízení o žalobě po uplynutí dodatečné lhůty k zaplacení soudního poplatku zastavil.

[34] Z dostupné judikatury lze poukázat ještě např. na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 1. 2006 č. j. 1 As 27/2005 – 87, kde bylo vysloveno: „*Soud totiž nevyzývá účastníka řádně, pokud např. adresuje výzvu nesprávné osobě, nepoučí účastníka o následcích nesplnění povinnosti nebo mu zašle výzvu, která postrádá jinou základní náležitost: nejzřetelněji však soud chybuje, nevyzve-li účastníka ke splnění povinnosti vůbec, ačkoli mu to zákon ukládá.*“ Takto závažné pochybení v postupu krajského soudu

Nejvyšší správní soud neshledal. Že krajský soud při procesně správném postupu nebyl preciznější, mu lze vytknout, avšak po zvážení všech okolností je třeba uzavřít, že jeho rozhodnutí o zastavení řízení bylo zákonné.

[35] Nejvyšší správní soud si je vědom judikatury Ústavního soudu, jež je vůči účastníkům řízení velmi vstřícná, pokud jde o posuzování situací, kde nezaplacení soudního poplatku vedlo k zastavení řízení, neboť v jádru jde v takových případech o právo na přístup k soudu. V této věci však vzhledem ke všem okolnostem popsaným výše akcentoval projevy staré římské zásady *vigilantibus iura* (tj. bdělým náleží práva) a dospěl k závěru, že kasační stížnost stěžovatelky není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věta druhá zamítl.

[36] O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s., když stěžovatelka ve věci neměla úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení, a úspěšnému žalovanému žádné náklady řízení o kasační stížnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. ledna 2014

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu